

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2025-353

7.4.2025

Fremtind Livsforsikring AS

Livsforsikring/uføredekninger/pensjon

Uførepensjon – betalingsfritak opphevet – oppsigelse pga. manglende premiebetaling – fal. § 14-2.

Forsikrede ble i 2014 innvilget løpende uførepensjon under en individuell uføreavtale. Dette ble forlenget i årene etter. I februar 2018 ba foretaket om oppdatert status fra forsikrede. Forsikrede besvarte ikke brevet eller senere påminnelser. Nav opplyste til foretaket at uføretrygden var stanset pga. forsikredes opphold i EU-land. Dette ble senere reversert pga. den såkalte Nav-skandalen. I brev til forsikrede 23.4.18 opplyste foretaket at utbetalinger og betalingsfritak var stanset og dekning opphørt pga. manglende premiebetaling. I e-poster hhv 30.7.18, 22.1.19 og 7.11.19 etterspurte forsikrede ytelsen. I avgjørelse 2024-1044 la nemnda til grunn at det ikke forelå rettslig grunnlag etter dagjeldende fal. § 12-4 for at foretaket kunne si opp avtalen i 2018 som følge av at forsikrede ikke besvarte spørsmål i 2018. Foretaket opprettholdt avslaget på kravet under henvisning til manglende premiebetaling og at avtalen av den grunn kunne sies opp. Saken reiste spørsmål om foretaket kunne si opp avtalen som følge av betalingsmislighold. Nemnda la til grunn at forsikrede hadde sannsynliggjort at han i den aktuelle perioden oppfylte de materielle kravene til uførhet, ettersom Nav hadde lagt til grunn at forsikrede hadde vært ufør hele perioden. Av den grunn oppfylte han vilkår for premiefritak, og foretaket kunne da ikke si opp dekningen pga. manglende betaling. Nemnda ga forsikrede medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede tegnet våren 2010 en privat uføredekning. Forsikrede meldte krav i 2014, og foretaket innvilget i mars 2014 uføreytelser i form av månedlig utbetaling på kr 10 000, samt betalingsfritak for uføredekningen. De påfølgende årene fikk forsikrede nye vedtak om uførepensjon.

Nav forlenget 21.7.17 arbeidsavklaringspenger til 19.2.18. I brev datert 1.2.18 ba foretaket om oppdaterte opplysninger innen 4 uker. Forsikrede besvarte ikke brevet. Foretaket sendte betalingspåminnelse pr. SMS 26.3.18 for forsikredes øvrige personforsikringer.

Foretaket sendte 4.4.18 betalingspåminnelse pr. post for forsikredes uføre- og øvrige personforsikringer:

Dersom vi ikke har mottatt innbetaling innen 18.04.2018, avsluttes forsikringen(e) og selskapets ansvar samme dag. Vi gjør oppmerksom på at ubetalt beløp i henhold til denne betalingspåminnelsen vil bli innkrevd via vårt inkassoselskap.

Ønskes forsikringen(e) oppsagt, ber vi også om en skriftlig oppsigelse fra forsikringstaker.

Videre ble det varslet om at dette gjaldt dekningene Livsforsikring, Ulykkesforsikring og Uførepensjon.

Nav opplyste 12.4.18 til foretaket at arbeidsavklaringspenger var stanset fordi forsikrede oppholdt seg i et EU-land.

I inkassovarsel 23.4.18 ble det bl.a. opplyst om de samme dekningene:

Forsikringen har vært gyldig i den ubetalte perioden og må betales. Inkasso vil bli iverksatt dersom beløpet ikke er innbetalt innen 23.05.2018.

Forsikringer som har blitt avsluttet på grunn av manglende betaling, vil bli automatisk igangsatt ved innbetaling innen 23.05.2018.

Ønskes ikke forsikringen(e) etter at betalingen har funnet sted, må vi ha skriftlig beskjed fra forsikringstaker.

I "Varsel om opphørt personforsikring" 23.4.18 ble det opplyst at dekningene nevnt over var opphørt på grunn av manglende betaling, og:

Vi gjør oppmerksom på at ubetalt premie vil bli innkrevd, og betaler er orientert om dette i et eget brev (inkassovarsel). Dersom beløpet blir innbetalt innen oppgitt frist, vil forsikringene bli automatisk igangsatt.

I e-post 30.7.18 etterspurte forsikrede manglende utbetalt uførepensjon fra foretaket, og informerte om at han snart ville søke uføretrygd. I e-poster 22.1.19 og 7.11.19 etterspurte forsikrede igjen opplysninger om uførepensjon, og opplyste bl.a. at han oppholdt seg i utlandet, og at han fortsatt var arbeidsufør. I utredersamtale 8.11.19 opplyste forsikrede at han hadde reist mye til (EU-land), som regel i noen uker av gangen. Videre at han reiste ned julen 2017, og at han forlenget oppholdet frem til ca. juli 2018. Han reiste da hjem til Norge. Fra referatet:

Forsikrede ble spurt om hvorfor han lot dekningene han hadde i SpareBank1 Forsikring gå ut på betaling?

Forsikrede forklarte at han ikke tok noe bevisst valg ved å la forsikringene gå ut. Den manglende betalingen er en direkte konsekvens av at inntektsgrunnlaget hans ble totalt fjernet.

I brev 28.11.19 viste foretaket til at forsikredes manglende oppfølging var årsak til avtalens opphør. Det ble også vist til utredersamtale:

Utredersamtalen er vedlagt dette brevet, og den vil derfor ikke bli gjengitt i sin helhet her. Det ble kartlagt at du ikke har bodd sammenhengende i (utlandet) men snakk om totalt 6-7 ganger med varierende lengde fra en uke til omkring 10 måneder (2017/2018). Både i perioden i (utlandet) og under soning har det vært begrenset med medisinsk oppfølging. Du har påpekt at dette har vært en vanskelig tid for deg og at din arbeidsevne og tilstand ikke har vært noe annerledes eller bedre kontra den tiden du var under oppfølging fra NAV. Når det gjelder at forsikringene dine opphørte grunnet manglende betaling, har du forklart at du ikke tok noe bevisst valgt rundt dette da den manglende betalingen er en direkte konsekvens av at inntektsgrunnlaget ditt ble fjernet.

Og avslutningsvis:

Vi bemerker at det ikke er vår mening at din arbeidsevne nødvendigvis har bedret eller endret seg i tiden du ikke har vært fulgt opp av NAV. Vurderingen vår er forankret i det faktum at du ikke besvarte vår oppfølging og at avtalene senere opphørte. Vi påpeker i den sammenheng at du flere ganger tidligere har mottatt samme type oppfølgingsbrev fra oss, og dermed må ha vært kjent med hvordan forsikringen fungerte og hva som krevdes av dokumentasjon for innvilgelse av uførepensjon.

Det er derfor vår vurdering at du ikke har krav på videre utbetalinger fra din uførepensjon fra 01.03.2018.

Nav endret 17.10.20 tidligere vedtak og innvilget arbeidsavklaringspenger tilbake til februar 2018, med unntak av perioden forsikrede sonet en fengselsstraff. Begrunnelsen for omgjøring var at tidligere avslag pga. opphold i utlandet var ugyldig.

Nav forlenget 29.12.23 arbeidsavklaringspenger til 27.1.25. Fra sluttrapport 7.10.24 og vurdering av arbeidsevne siteres:

Grunnet helseutfordringene til (Forsikrede) så har han ikke hatt en arbeidsevne på mange år. Etter observasjoner og kartlegging fra veiledere gjennom møter og deltakelse på jobbsenter ble det tydelig at han fortsatt ikke har en arbeidsevne. Det ble dermed vurdert som uforenlig å foreta arbeidsutprøving, opp mot ethvert yrke.

Foretaket fastholdt avslaget under henvisning til at avtalen hadde gått til opphør pga. manglende svar fra forsikrede. Nemnda avgjorde saken 18.11.24 (FinKN 2024-1044). Nemnda ga forsikrede

medhold. Det forelå ikke rettslig grunnlag etter dagjeldende fal. § 12-4 for at foretaket kunne si opp avtalen i 2018 som følge av manglene svar fra forsikrede i 2018.

I arbeidsevnevurdering 25.11.24 ble forsikrede vurdert å være uten arbeidsevne.

Foretaket avslo deretter på nytt forsikredes krav fordi han ikke hadde betalt forfalt premie i 2018 og anførte at forsikringen dermed hadde gått til opphør, jf. fal. § 14-2.

Forsikrede anfører i hovedtrekk at han var ufør i hele perioden, og at foretaket ikke kunne si opp dekningen. Han har krav på etterbetaling av uførepensjon med renter.

Foretaket anfører i hovedtrekk at det kunne si opp dekningene på grunn av manglende premiebetaling. Det avgjørende er at betalingsfritak var opphørt. Når forsikrede ikke betalte forfalt premie til tross for lovmessige varsler mm., kunne foretaket med varig virkning si opp dekningene, jf. § 14-2.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om foretaket kunne si opp forsikredes uføreavtale på grunn av manglende betaling av premie på grunn av opphørt betalingsfritak.

I denne saken har forsikrede rett til premiefritak ved uførhet. Slik saken er opplyst for nemnda, foreligger ingen dokumentasjon som tilsier at forsikrede i det aktuelle tidsrommet ikke oppfylte kravene til uførhet. Saken er omfattet av den såkalte Nav-skandalen, og Nav har innvilget arbeidsavklaringspenger tilbake i tid fordi vedtak om opphør pga. utenlandsopphold var ugyldig. Nav har med andre ord lagt til grunn at forsikrede var arbeidsufør i den aktuelle perioden. Nemnda bemerker at Nav-skandalen foruten, ville forsikrede hatt utbetaling i hele perioden. Et opphør på grunn av soning av idømt fengselsstraff endrer ikke dette. Etter nemndas syn har forsikrede sannsynliggjort at han i aktuelle periode oppfylte de materielle kravene til uførhet, og vilkårene for premiefritak er oppfylt i denne perioden. Det betyr da at foretaket ikke kunne si opp dekningen slik det har anført som følge av manglende betaling jf. § 14-2. Foretakets oppsigelse er derfor en nullitet.

Avgjørelsen er enstemmig

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikrede gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).